

Selkokieltä poikkeustilanteessa

30.3.2021

Jenni Stolt

Selkokeskus

jenni.stolt@kvl.fi

Selkokieli ja saavutettavuus

- ◆ Selkokieli on suomen kielen muoto, joka on mukautettu sisällöltään, sanastoltaan ja rakenteeltaan yleiskieltä luettavammaksi ja ymmärrettävämmäksi.
 - ◆ Selkokieli on keskeinen osa saavutettavuutta.
- ◆ Selkokeskuksen arvion mukaan selkokieltä tarvitsee 650 000–750 000 suomalaista eli noin 11–14 % koko väestöstä.
- ◆ Selkokielen tarpeen taustalla voi olla esimerkiksi kehitysvamma, lukivaikeus, ikääntyminen, muistisairaus tai se, että suomi tai ruotsi ei ole äidinkieli.

Koronakriisi paljasti selkokielen viestinnän tarpeen

- ◆ Selkokielistä tietoa tarvitaan aina, kun
 - ◆ asia koskee kaikkia kansalaisia
 - ◆ asia koskee erityisesti selkokieltä tarvitsevia ihmisiä
 - ◆ tieto on saatavilla vain digitaalisessa muodossa.

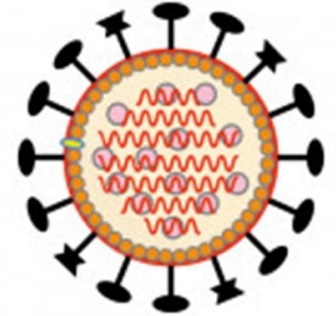
→ Pandemiasta selviäminen edellyttää, että mahdollisimman moni ymmärtää yhteiset ohjeet ja pystyy noudattamaan niitä.

Selkoviestintää poikkeustilanteessa 1/2

- ◆ Jokaisella on oikeus saada tietoa
 - ◆ mistä koronapandemiassa on kyse
 - ◆ miten koronavirukselta voi suojautua.
- ◆ Kriisitilanteessa tarvitaan tutkittua tietoa
 - ◆ THL:n koronatiedotus
 - ◆ Lähde myös muulle selkokieliselle koronatiedotukselle

Selkoviestintää poikkeustilanteessa 2/2

- ◆ Koronauutisoinnin ulkopuolelle ei voida jättää ketään
 - ◆ Selkosanomien selkokielellä ja kuvin tuettuna
 - ◆ Selkosanomien koronasanasto
 - ◆ Ylen selkouutiset
- ◆ Selkokielistä tietoa täytyy tarjota monikanavaisesti sekä paikallisesti
 - ◆ esim. Satasairaalan koronatiedotus
 - ◆ suullinen opastus mm. terveydenhuollossa
 - ◆ myös muu kuin verkkoviestintä (esim. televisio, paikallislehdet)

Kuva: Papunet

Esimerkki 1: Työ- ja elinkeinoministeriön tiedote ravintoloiden sulkemisesta 1/2

- ◆ [Tiedote yleiskielellä TEM:n verkkosivuilla](#)
- ◆ [Tiedote selkokielellä TEM:n verkkosivuilla](#)

Esimerkki 1: Työ- ja elinkeinoministeriön tiedote ravintoloiden sulkemisesta 2/2

◆ Yleiskielellä

”Ravintolat ovat kiinni asiakkailta 28.3.2021 asti niillä alueilla, joilla se on välttämätöntä epidemian kiihtymisen katkaisemiseksi.”

”Maakunnissa, jotka eivät ole rajoituksen piirissä, ravitsemisyrietykset voivat olla jatkossakin avoinna asiakkaille. Näiden yritysten on noudatettava rajoituksia, jotka on annettu tartuntatautilailla ja sen nojalla.”

◆ Selkokielellä

”Ravintolat ovat kiinni asiakkailta **kolme viikkoa** eli 28.3.2021 asti. Ravintolat suljetaan, jotta **koronaviruksen leviämistä voidaan vähentää.**”

”Ravintolat voivat olla auki näissä maakunnissa, **koska koronaepidemia on niissä perustasolla.** Ravintoloiden täytyy kuitenkin noudattaa rajoituksia, jotka on annettu tartuntatautilailla. **Tällaisia rajoituksia ovat esimerkiksi** riittävästä hygieniasta ja asiakkaiden välisistä turvaväleistä huolehtiminen.”

Esimerkki 2: THL:n lomake rokotteen saaneelle

- ◆ [Ohjeet koronavirusrokotteen saaneelle yleiskielellä \(pdf-tiedosto\)](#)
- ◆ [Ohjeet koronarokotteen jälkeen selkokielellä \(pdf-tiedosto\)](#)

Selkokielen täytyy olla pysyvä osa viestintää

- ◆ Viranomaisilla ja kunnilla täytyy olla osaamista ja resursseja selkokieliseen viestintään sekä tulevissa kriisitilanteissa että arjessa.
- ◆ Selkoviestinnän eteen on tehtävä pitkäjänteistä työtä:
 - ◆ viestijöiden koulutus
 - ◆ selkokieli osaksi viestintäsuunnitelmia.
- ◆ Selkokieli sopii kaikille.

Kiitos!

jenni.stolt@kvl.fi
www.selkokeskus.fi